

СТИЛЪТ АР ДЕКО – МАТЕРИАЛНИЯТ ДОКУМЕНТ НА ЕДНА ЕПОХА

- Изложбата на декоративните и индустриалните изкуства в Париж през 1925 г.
- Конструктивизъм и модерни тенденции
- Участието на френските майстори на изложбата
- Елитарният интериор и презокеанските кораби
- Разпространение на стила ар деко върху предметната среда на 30-те години

1. ИЗЛОЖБАТА НА ДЕКОРАТИВНИТЕ И ИНДУСТРИАЛНИТЕ ИЗКУСТВА В ПАРИЖ ПРЕЗ 1925 Г.

В днешно време, когато непрекъснато се провеждат големи международни прояви, за никого не са изненада световните изложения. Тяхната традиция започва от средата на миналия век, като за организирането им се конкурират различни големи европейски и американски градове – Париж, Лондон, Милано, Чикаго и Ню Йорк. За първата четвърт на XX в., по-точно 1925 г., проведената в Париж "Изложба на декоративните и индустриалните изкуства" е истинска сензация. Със своите над 150 изложбени павилиона, ресторанти, кафенета и театри това събитие внася възнеение и разнообразие в живота на парижани. На изложбата могат да се видят не само образци на приложното изкуство, но и мода, фотография, кино, танци, музика, цветя и демонстрации на прически. Освен огромна витрина на живописата от двадесетте години тази изложба е свидетелство за жизнеността на френския културен живот. Тя осигурява тласък на разпространението на стила, наречен в нейна чест ар деко, по цял свят.

Периодът между двете световни войни в много отношения се характеризира със силни противоречия. Това е епохата на икономическата депресия в западния свят, но също и на краткия изблик на младежка жизненост преди началото на Втората световна война. За тази епоха съществуват много наименования: епохата на джаза, на чарлстона, на Холивуд, на ар деко, на големия банков срив и на фашизма.

Индустриализацията в края на XIX в. е причината за западането на редица тради-

Пату. Екстериор на "Жилище на един колекционер" на изложбата от 1925 г. Скулптурата на преден план е на Жанио, а фризовете над нея – на Ж.Бернар. Ефектът от тази сграда е едновременно модерен и класически

ционни занаяти. Разрастването на търговията (включително търговията по пощата с каталози), развитието на комуникациите и транспорта (трансатлантическите пътнически лайнери, първите автомобили и самолети) дават особения аромат на първооткривателство. Стилът ар деко отразява всички новости в света на техниката, но същевременно представлява едно последно носталгично усилие да се спаси нещо от великолепието на големите стилове от отминалите епохи. На първо място това е един международен стил, разпространен благодарение на комуникациите, киното, фотографията, вестниците, но също така известен с голямата си адаптивност. Голямото му разпространение води до неговата "тоталност" – валидност и в архитектурата, и при всекидневните предмети, и в най-елитарните салони на пътническите лайнери. Ар деко наново поднася стари истини, но ги подправя с нови виждания, форми, цветове, декорация и материали. Да не